

РЕЦЕНЗІЯ

на монографію В. М. Шамраєвої «Українсько-американське стратегічне партнерство: концептуальні засади й практична реалізація» / Монографія. — Х.: ТОВ «Оберіг», 2015. — 364 с.)

Необхідність створення дієвої стратегії зовнішньополітичної діяльності України є, на сьогодні, головним завданням вітчизняного державотворення. Особливо дана проблематика актуалізувалася у зв'язку із драматичними подіями останніх років як то неспровокована збройна агресія проти України з боку Росії (усупереч низці чинних міжнародних договорів і нормам міжнародного права), анексія нею Криму та організований і військово підтриманий Кремлем сепаратистський закат у Донецькій і Луганській областях. Не останню роль за таких обставин покликані відігравати й процес формування позитивного іміджу України на міжнародній арені, протистояння недружнім акціям у світовому інформаційному просторі, побудова ефективної взаємодії із закордонним українством та відродження довіри до влади у середині країни.

У процесі досягнення зазначених цілей важливу роль відіграють відносини України з іншими державами в рамках розвитку міждержавного співробітництва на двосторонньому рівні та всередині міжнародних інституцій, особливо якщо такі відносини визнані сторонами як стратегічні. Українсько-американське співробітництво стало показовим у процесі розбудови стратегічного партнерства нашою державою з іншими міжнародними акторами. Розвиток міждержавних відносин між Україною та США можна умовно поділити на кілька періодів, що характеризувалися як проривами української дипломатії, її великими здобутками, так і не меншими помилками і втратами. Вагомого значення набуває розвиток стратегічного партнерства і з огляду на роль США у сучасних міжнародних відносинах. Саме тому проблематика розвитку українсько-американських відносин потребує уваги та більш ґрунтового вивчення. Достатньо вагомим внеском у започаткування наукових дискусій з проблематики становлення та розвитку українсько-американських відносин і особливо проголошення та практичного досягнення їх стратегічного рівня може стати і монографія В. М. Шамраєвої «Українсько-американське стратегічне партнерство: концептуальні засади й практична реалізація»

Монографія В. М. Шамраєвої стала чи не першою у вітчизняній історіографії спробою здійснити комплексний аналіз інституту стратегічного партнерства як одного з інструментів зовнішньої політики

держави на прикладі розвитку українсько-американських міждержавних відносин.

У роботі автором досліджено еволюцію концепції стратегічного партнерства у вітчизняній та світовій політологічній думці; узагальнено основні підходи до таких базових концептів як «зовнішня політика» та «зовнішньополітична стратегія», «стратегічне партнерство»; визначено специфіку практичної реалізації стратегічного партнерства в українській зовнішній політиці; на основі аналізу офіційних документів визначено спільні зовнішньополітичні інтереси України та США як стратегічних партнерів; досліджено основні чинники, які визначають суперечливість процесу наповнення реальним змістом стратегічного партнерства в українсько-американських міждержавних відносинах; зроблено спробу виробити практичні рекомендації щодо підвищення інтенсивності процесу наповнення українсько-американських відносин реальним змістом, який би повністю відповідав проголошеному рівню стратегічного партнерства та адаптації його до особливостей сучасної політичної ситуації.

Рецензована монографія містить аналіз сучасного стану розвитку стратегічного партнерства між Україною і США та рекомендації щодо підвищення його ефективності та інтенсивності, що заслуговують на увагу як наукових кіл так і профільних міністерств та інших органів влади. Варте уваги і виявлення специфіки розвитку партнерства в умовах асиметрії сучасних міжнародних відносин. Позитивним напрацюванням є пропозиції щодо удосконалення договірної бази та механізмів розвитку українсько-американського співробітництва.

Наукові висновки, отримані автором є логічними та структурованими хоча, звичайно, науковий загал може не з усіма з них погодитися і тому залишається місце для розгортання подальшої наукової дискусії. Вагомим у цьому напрямку є те, що у представленій монографії зазначені перспективи подальших наукових розвідок з досліджуваного питання.

Грубов Володимир Михайлович,
доктор політичних наук, професор кафедри
філософських та соціальних наук Київського
національного торговельно-економічного університету